

Даниел кітабы — жетпіс төртінші сан

Пайғамбарлық жұмбақтың пердесін ашу: Езекиелдің жиіркенішті істері, соңғы күндердегі қауым және аңның таңбасы

Jeff Pippenger

2024-02-07

Езекиел кітабының сегізінші тарауындағы төрт жиренішті іс Құдайдың соңғы күндердегі Лаодикея шіркеуінің басшылығын күнге тағзым етуге алып келеді, сөйтіп олар аңның таңбасын қабылдайды. Келесі тарау, яғни сол аянның өзі, Құдайдың соңғы күндердегі шіркеуінде Құдайдың мөрін қабылдайтындарды көрсетеді. Уайт ханым бізге Езекиел кітабының тоғызыншы тарауындағы мөр басу Аян кітабының жетінші тарауында бейнеленген мөр басумен бірдей екенін білдіреді. Құдай бір ұлтты үшінші және төртінші ұрпағында соттайды, ал Езекиелдегі төрт жиренішті іс 1863 жылы басталған бүліктің төрт ұрпағын айқындайды; сол кезде Лаодикея адвентизмі Құдай мен Оның халқы арасындағы келісімдік қатынастың нышаны ретінде берілген Хабаққұқтың екі кестесінің жалған баламасын енгізді, ежелгі Израилдің бастауында Он өсиеттің екі кестесі қалай берілген болса, дәл солай.

Һаронның алтын бұзауы — жалған бейне, Құдай қызғаныштың шынайы бейнесін білдіретін екі тас тақтаны жасап жатқан сәтте-ақ көрінген бүліктің нышаны еді. Һаронның алтын бұзауы 1863 жылғы жалған кестенің бейнесі болды; ол басқа уақытқа қатысты пайғамбарлықтармен бірге Леуіліктер жиырма алтыдағы «жеті уақытты» да хабардан алып тастаған еді. Осылайша, Лаодикеялық адвентизм өз тарихының ең басында-ақ қызғаныштың бейнесін орнатты; дәл сол сияқты Һарон да ежелгі Израилдің бастапқы тарихында, ал Еробоғам Ефремнің солтүстік патшалығының бастапқы тарихында солай істеген еді.

Леуіліктер кітабының жиырма алтыншы тарауындағы «жеті уақыт» Миллерге түсінуге жетелеген уақыт туралы алғашқы пайғамбарлық болды, әрі ол 1863 жылғы бүлікте шетке ысырылған пайғамбарлық уақыттың алғашқы асыл тасы болды. 1863 жыл Миллердің түсіндегі асыл тастарды жауып-көмкерудің және жалған асыл тастар мен теңгелерді енгізудің басталуын белгіледі. «Жеті уақыт» — құрылысшылар қабылдамай тастаған бұрыштық іргетас еді. 1863 жылы «жеті уақыттың» бұрыштық іргетасын шетке ысырып тастағандар Миллершілер ғибадатханасының құрылысшылары болғандардың өздері еді, бірақ соңғы күндерде сол тас енді бұрыштың бас тасы болып тұр. Сол тас Мәңгілік Жартасқа меңзеді, сондай-ақ ол Жаратқан Ие жасаған күн арқылы да бейнеленді, өйткені ол жер үшін берілген сенбілік тыныштықтың нышаны еді. 1844 жылы Миллершіл адвентизм Еробоғамның жалған ғибадат жүйесін әшкерелеп, алғашқы түңілудің үстінен «қуанған» «мысқылдаушылар жиналысынан» бөлініп шықты.

Құрылысшыларға ешқашан «мысқылдаушылар жиналысына» қайта оралмау бұйырылды; дәл сол сияқты Яһудеялық пайғамбарға да 1844 жылға дейін өзін алып келген жолдан өзге

жолмен Иерусалимге қайта оралу бұйырылған еді. Оны 1844 жылға дейін алып келген жол — оның өзі шыққан жол, яғни протестантизм болатын, ал сол тарихта протестантизм азғындалған протестантизмге айналған еді. Құрылысшыларға ешқашан «мысқылдаушылар жиналысына» қайта оралмау бұйырылды, сондай-ақ оларға олардың асын жемей, суларын ішпеу тапсырылды. Құрылысшылар 1840 жылы періштенің қолындағы кішкентай кітапты жеген еді, және сол ас олардың аузында тәтті болды.

Пайғамбарлықтағы жеу мен ішу Киелі кітапты зерттеуде қолданылатын әдіснаманы білдіреді. Миллериттерге Құдай Сөзін зерттеудің нақты бір жолы берілді, әрі сол ережелер Құдайдан безген протестантизм мен католицизмнің теологтары өздерінің бұрмаланған әдіснамасы арқылы шығарған хабардан мүлде өзге библиялық хабарды тудырды. Құрылысшылар, олар сондай-ақ Яһудеялық пайғамбар да болып табылады, Құдайдан безген протестантизмнің де, католицизмнің де әдіснамасына қайта оралып, одан жеп не ішпеуге тиіс еді. Алайда Яһудеялық пайғамбар дәл соны істеді; осылайша ол Лаодикеялық адвентизмнің де 1863 жылы дәл соны істейтінін айқындады, өйткені 1863 жылы олар Миллердің «жеті уақытқа» қатысты қолданылуын жоққа шығару үшін Құдайдан безген протестантизмнің теологиялық дәлелдерін пайдаланды, сөйтіп Нарон мен Еробоғамның қызғаныш мүсіндерін орнатты. Осылайша Лаодикеялық адвентизмнің бірінші ұрпағы басталды.

Яһудеядан шыққан пайғамбар Еробоғаммен қарым-қатынас жасағаннан кейін Яһудеяға қайтар жолына шықты, бірақ ол жеріне жете алмады. Бұл пайғамбар Лаодикиялық адвентизмді бейнелейді; шабыттың куәлігіне сәйкес, ол 1856 жылы Миллерит қозғалысының арасына енді. Уайт қарындас адвентизмді Лаодикия деп танудан ешқашан бас тартқан емес, әрі Лаодикияның бір кезде өзгеретініне Киелі жазбаларда ешқандай дәлел жоқ. Жекелеген адамдар өздерінің жеке лаодикиялық тәжірибесінен шығып кете алады, бірақ шіркеу ретінде Лаодикия Иеміздің аузынан түкіріліп тасталуға тиіс, өйткені Лаодикия «сотталған халық» дегенді білдіреді. Адвентизм бұл анықтаманы көктегі киелі орында сот кезеңі барысында өмір сүретін шіркеуді өзі бейнелейді деп мәлімдеу үшін қолданады. Өздерінің соқырлығында олар Лаодикия атауының мағынасындағы тергеу соты қырын мойындайды, бірақ өз атауларында айқын бейнеленген атқарушы сотты көре алмайды.

Лаодикея қауымының періштесіне жаз: мынаны Әмин, адал әрі шынайы Куэ, Құдай жаратылысының бастауы айтады: Сенің істеріңді білемін: сен не суық емессің, не ыстық емессің; суық болсаң да, ыстық болсаң да игі еді. Ендеше, сен жылыұсқын болғандықтан, әрі не суық, не ыстық болмағандықтан, сені аузымнан шығарып тастаймын. Өйткені сен: «Мен баймын, дәулетке кенелдім, еш нәрсеге мұқтаж емеспін»,— дейсің; бірақ өзіңнің бейшара, мүсәпір, кедей, соқыр әрі жалаңаш екеніңді білмейсің. Аян 3:14–17.

Яһудеялық пайғамбар өзін тамағын жеп, сусынын ішуге алдап көндірген жалған пайғамбармен бірге жерленеді. Екеуі де бір қабірге қойылады, ал Бетелдің өтірікші пайғамбары (жалған шіркеу) ол өлгенде оны бауыр деп атайды.

Бетелде бір кәрі пайғамбар тұратын; оның ұлдары келіп, сол күні Бетелде Құдай адамы істеген барлық істерді оған айтып берді; оның патшаға айтқан сөздерін де әкелеріне түгел жеткізді. Сонда әкелері оларға: «Ол қай жолмен кетті?» — деді. Өйткені Яһудадан келген Құдай адамының қай жолмен кеткенін оның ұлдары көрген еді. Ол ұлдарына: «Маған есекті ерттеңдер», — деді. Олар оған есекті ерттеді, сонда ол соған мініп, Құдай адамының соңынан кетті де, оны бір еменнің түбінде отырған жерінен тапты; сонда оған: «Яһудадан келген Құдай адамы сенбісің?» — деді. Ол: «Менмін», — деді. Сонда ол оған: «Менімен бірге үйге жүріп, нан же», — деді. Ал ол: «Мен сенімен бірге қайтып бара алмаймын, саған еріп үйіңе де кірмеймін; бұл жерде сенімен бірге нан жемеймін де, су ішпеймін де. Өйткені маған Жаратқан Иенің сөзімен: “Онда нан жеме, су ішпе, әрі келген жолыңмен қайтып оралма”, — деп айтылған», — деді. Сонда ол оған: «Мен де сен секілді пайғамбармын; маған Жаратқан Иенің сөзімен бір періште: “Оны өзіңмен бірге үйіңе қайта апар, сонда ол нан жеп, су ішсін”, — деп айтты», — деді. Бірақ ол оған өтірік айтты. Сөйтіп Құдай адамы онымен бірге қайтып барып, оның үйінде нан жеді, су ішті. Олар дастарқан басында отырған кезде, Жаратқан Иенің сөзі оны қайта алып келген пайғамбарға келді. Сонда ол Яһудадан келген Құдай адамына дауыстап былай деді: «Жаратқан Ие мынаны айтады: Сен Жаратқан Иенің аузына мойынсұнбай, Құдайың Жаратқан Ие саған бұйырған өсиетті сақтамағаның үшін, қайта оралып, Жаратқан Ие саған: “Нан жеме, су ішпе”, — деп айтқан жерде нан жеп, су ішкенің үшін, сенің өлігің ата-бабаларыңның қабіріне жетпейді». Патшалықтар туралы 3-жазба 13:11–22.

1844 жылдың жазындағы екінші періштенің хабары протестанттық шіркеулердің құлағанын және католицизмнің қыздарына айналғанын айқындаудан тұрды. Миллериттік адвентизм ерлер мен әйелдерді сол конфессиялардан шығуға шақырды, өйткені олардың ішінде қалу рухани әрі мәңгілік өлімді білдіретін. Бетелдің жалған пайғамбары Еробоғамның Бетелде орнатқан діни жүйесін бейнелейді. Бұл аңға арнап мүсін тұрғызған жүйе еді, ал үлгі етілген аң — католицизмнің аңы. Протестанттар өздерін протестанттар деп атауды жалғастырды, бірақ сонымен бірге олар ғибадат күні ретінде күннің күнін сақтауды да жалғастырды, ал бұл — католицизм билігінің таңбасы.

Протестанттар өздерін протестантпыз деп мәлімдейді, алайда протестанттың жалғыз анықтамасы — Римге қарсы тұру; осылай еткенде, олардың ұстанымы Рим шіркеуінің бейнесіне айналады, өйткені ол да өзін христиандық мекеме деп жариялайды, бірақ мұндай мәлімдемеге Киелі кітаптық негізі жоқ. Оның талабы дәстүр мен әдет-ғұрыптың бос беделіне негізделген, ал бұл — протестантизм өзін протестантпыз деп мәлімдегенде сүйенетін сол бір жалған бедел. Лаодикеялықтар ретінде өздерін әлі де қауіпсіз келісімдік қатынаста тұрмыз деп сенуге Жетінші күн адвентистерін соқыр еткен де — осы бір логика. Ежелгі Израил: «Жаратқан Иенің ғибадатханасы, Жаратқан Иенің ғибадатханасы — біз», — деп жариялаған кезде де айтылғаны — осы бір жалған бедел.

Яһуди халқы бұл ескертуді елемеді. Олар Құдайды ұмытты және Оның өкілдері ретіндегі өздерінің жоғары артықшылығын назардан шығарды. Өздеріне берілген игіліктер дүниеге игілік әкелмеді. Олардың барлық артықшылықтары өздерін дәріптеуге

жұмсалды. Олар Құдайды Өздерінен талап еткен қызметтен айырды, сондай-ақ өздерінің жақын адамдарын діни басшылықтан және қасиетті үлгіден айырды. Топан суға дейінгі дүниенің тұрғындары сияқты, олар өздерінің зұлым жүректерінің әрбір ой-ниетін жүзеге асырды. Осылайша олар: «Жаратқан Иенің ғибадатханасы, Жаратқан Иенің ғибадатханасы, міне, осы» (Еремия 7:4), — деп айтып, сонымен бірге Құдайдың мінез-құлқын теріс көрсетіп, Оның есімін қорлап, Оның киелі үйін арамдап, қасиетті нәрселерді келемеж етіп көрсетті.

«Жаратқан Иенің жүзім бағына қараушы етіп қойылған диқаншылар өздеріне тапсырылған сенімге адал болмады. Діни қызметкерлер мен ұстаздар халықтың адал тәлімгерлері болмады. Олар халықтың алдында Құдайдың ізгілігі мен рақымын, сондай-ақ Оның Өзінің сүйіспеншілігі мен қызметіне деген құқығын ұдайы ұстап тұрмады. Бұл диқаншылар өз даңқын іздеді. Олар жүзім бағының жемістерін иемденіп алуды қалады. Олардың бар күш-жігері назар мен тағзымды өздеріне аударуға бағытталды». Christ's Object Lessons, 292.

1863 жылы миллериттер қозғалысы аяқталды, бірақ ол 1856 жылы-ақ филадельфиялықтардың қозғалысы болудан қалған еді. Илияс (Уильям Миллер) арқылы ұсынылған Мұсаның хабары («жеті уақыт») қабылданбай тасталды, әрі бұл теріске шығару Бетелдегі өтірікші пайғамбардың әдіснамасына негізделді. 1863 жыл 1798 жылы басталған алпыс бес жылдың соңы болды және Ишая пайғамбар кітабының жетінші тарауындағы пайғамбарлықтың аяқталуы болды.

Яһуда патшасы Ұзияхтың ұлы Жотамның ұлы Ахаздың күндерінде Сирия патшасы Резин мен Исраил патшасы Ремалияның ұлы Пеках Иерусалимге қарсы соғысуға аттанды, бірақ оны жеңе алмады. Дәуіттің әулетіне: «Сирия Ефреммен одақтасты»,— деп хабарланды. Сонда Ахаздың жүрегі де, халқының жүрегі де желден шайқалған орман ағаштарындай толқыды. Сонда Жаратқан Ие Ишаяға былай деді: «Сен және ұлың Шеар-Яшуб енді Ахазға қарсы шығындар, жоғарғы хауыздың су арнасының шетіне, кір ағартушының танабына баратын жолға бар. Оған былай де: Сақ бол да тыныштал; қорықпа, Резин мен Сирияның және Ремалия ұлының қаһарлы ашуынан, түтіні ғана шыққан осы екі шоктың қалдығынан жүрегің жасымасын. Сирия, Ефрем және Ремалияның ұлы саған қарсы зұлым кеңес құрып: “Яһудаға қарсы аттанып, оны үрейге салайық, оны өзімізге жарып алып, оның ортасына Табеалдың ұлын патша етіп қояйық”,— дегендіктен, Құдіретті Жаратушы Ие былай дейді: Бұл жүзеге аспайды, бұл орындалмайды. Өйткені Сирияның басы — Дамаск, ал Дамаскінің басы — Резин; ал алпыс бес жылдың ішінде Ефрем күйреп, халық болудан қалады. Ефремнің басы — Самария, ал Самарияның басы — Ремалияның ұлы. Егер сендер сенбесеңдер, орнықпайсыңдар». Ишая 7:1–9.

Сегізінші аяттағы алпыс бес жылдық пайғамбарлық сол алпыс бес жылдың «ішінде» он рудан тұратын солтүстік патшалықтың тұтқындыққа әкетілетінін көрсетеді. Бұл аян б.з.д. 742 жылы жазылып қалдырылды, ал он тоғыз жылдан кейін, б.з.д. 723 жылы, Ефрем бытыратылып, ассириялықтар тарапынан тұтқындыққа әкетілді. Б.з.д. 677 жылы, алпыс бес жылдың соңында, Манаса патша қолға түсіріліп, Бабылға айдалып әкетілді. Б.з.д. 742

жылғы бастапқы нүкте Израильдің солтүстік патшалығы мен оңтүстік патшалықтары арасындағы азаматтық соғысты белгілейді; дәл сол сияқты 1863 жыл да Америка Құрама Штаттарындағы Солтүстік пен Оңтүстік арасындағы Азаматтық соғыстың нақ орта шенін білдіреді. Пайғамбарлық Ишая арқылы тура мағынадағы даңқты елде (Яһудада) жарияланды, ал 1863 жылғы пайғамбарлық рухани даңқты елде (Америка Құрама Штаттарында) орындалды.

Алпыс бес жылдық пайғамбарлықтың ішінде үш межелік кезең бар. Б.з.д. 742 жылғы азаматтық соғыстан кейін, он тоғыз жыл өткен соң, Б.з.д. 723 жылы солтүстік патшалық бытыратылды. Алпыс бес жылдың соңында оңтүстік патшалық бытыратылды. Бұл пайғамбарлық, оның басталуы мен аяқталуын қоса алғанда, Құдайдың солтүстік және оңтүстік патшалықтарға қарсы екі бірдей «қаһарын» бейнелейді; және сол екі қаһардың әрқайсысының басталу нүктесінің алдында он тоғыз жыл бар, содан кейін олардың жүзеге асуынан кейін тағы он тоғыз жыл жалғасады.

Бүкіл хиастикалық құрылым басы мен соңын белгілейтін солтүстік пен оңтүстіктің арасындағы азаматтық соғыс кезеңін айқындайды. Басталуы мен аяқталуының ортасында сол азаматтық соғыстың екі қарсыласы да құлдыққа айдалып кетті, әрі олардың өзара шашыраңқы құлдық жағдайынан бір халық болып қайта жиналатын алпыс бес жылы 1863 жылға келіп тіреледі; бұл — құлдарды азат еткен Азат ету жарияланымының күні. Нақтылы Яһудадағы азаматтық соғыс туралы пайғамбарлық рухани Яһудадағы азаматтық соғыспен аяқталады, өйткені Иса әрдайым бір нәрсенің соңын оның басымен бейнелейді, себебі Ол — Альфа мен Омега.

1863 жылдың тарихы б.з.д. 742 жылдың тарихымен бейнеленді; сол кезде Ишая пайғамбар өз ұлымен бірге Яһуданың зұлым патшасы Ахазға хабар жеткізді. Бұл үзіндіде б.з.д. 742 жыл Құдайдың киелі орнының қызметін тоқтатқан әрі өзінің бас діни қызметкеріне Құдайдың жердегі киелі орнының дәл ауласында Сирия ғибадатханасының үлгісін тұрғыздырған Яһуда патшасы Ахаздың куәлігі арқылы бейнеленеді.

Зұлым патша Ахаздың тарихында (Ишаяның пайғамбарлығы бойынша б.з.д. 742 жыл деп белгіленген), Иерусалимнің басшысы Құдайдың қауымына пұтқа табынушылықтың (католицизмнің) ғибадатын енгізді; бұл, дәл сол сияқты, Лаодикиялық Адвентизм Ілияс жеткізген Мұсаның хабарын тәрк ету үшін жолдан тайған протестантизмнің әдіснамасына қайта оралған еді. Б.з.д. 742 жылы Ишая Яһудадағы зұлым патшамен жоғарғы тоғанның су өткізгішінің шетінде, кір жуушының егістігінің жанында бетпе-бет кездесті, әрі сол кезде ол өз ұлын да ертіп барды. Оның ұлының есімі белгі еді, ал Яһудадан шыққан пайғамбар Жеробоам патшамен бетпе-бет келгенде, оған да белгі берді.

Міне, мен және Жаратқан Ие маған берген балалар Израилде Сион тауында тұратын Әскерлер Иесінен келген белгі мен ғажайып үшінміз. Ишая 8:18.

Ишаяның ұлының «Шеар-Яшуб» деген есімі «қалдығы қайтып оралады» дегенді білдіреді. Қайтып оралатындар, яғни сол қалдықты құрайтындар, кідіру уақытында Иемізді күтетіндер.

Мен Жақыптың үйінен Өз жүзін жасырған Жаратқан Иені күтетін боламын, әрі Оған үміт артатын боламын. Міне, мен де, Жаратқан Ие маған берген балалар да — Сион тауында тұратын Әскерлер Иесінен Исраилге берілген белгілер мен ғажайыптармыз. Ишая 8:17, 18.

Ишая 742 ж. б.з.д. зұлым патша Ахазбен жүздескен кезде, ол «күткендерді» бейнелейді; өйткені барлық пайғамбарлар соңғы күндер туралы айтып тұр, ал соңғы күндерде «күтетіндер» — алғашқы түңілуді бастан кешкендер. Еремия Құдай өтірік айтты және жаңбырды тежеп қойды деп ойлады, ал Ишая Құдай «Жақып әулетінен Өз жүзін жасырды» деп ойлайды; бірақ Ишая күтуге де, Жаратқан Иені іздеуге де бел буады, бұл аянның кідіріс уақыты кезіндегі «даналарды» бейнелейді. Қайтып оралып, қымбаттыны жексұрыннан ажыратқандар, Құдайдың аузы болатындар, мөрленді; сондықтан олар аңның таңбасын қабылдайтындармен қарама-қарсы қойылады.

Олардың арасындағы көпшілік сүрініп, құлап, быт-шыт болып сындырылар, тұзаққа түсіп, ұсталып қалар. Куәлікті түйіп байла, заңды Менің шәкірттерімнің арасында мөрле. Ал мен Жақып үйінен жүзін жасырған Жаратқан Иені күтемін, Оған үміт артамын. Міне, мен және Жаратқан Ие маған берген балаларым — Сион тауында тұратын Әскерлер Иесінен Исраил үшін белгі мен ғажайыппыз. Ал қашан сендерге: «Балгерлік рухтары барларға және сыбырлап, күбірлейтін сәуегейлерге жүгініңдер»,— десе, халық өз Құдайына жүгінуге тиіс емес пе? Тірілер үшін өлілерге ме? Заң мен куәлікке! Егер олар осы сөзге сай сөйлемесе, онда оларда нұр жоқ. Ишая 8:16–20.

Бұл зерттеуді келесі мақалада жалғастырамыз.

«Бұл — Уайт әпкенің сөздері емес, қайта Иеміздің сөздері, әрі Оның хабаршысы оларды маған, мен сендерге жеткізуім үшін, берген. Құдай сендерді енді Оған қарсы бағытта әрекет етпеуге шақырады. Өздерін мәсіхшіміз деп атайтын адамдар туралы көп өсиет берілді, алайда олар Шайтанның сипаттарын танытып, рухында, сөзінде және іс-әрекетінде ақиқаттың ілгерілеуіне қарсы тұрып, сөзсіз Шайтан бастап бара жатқан жолмен жүріп келеді. Жүректерінің қасандығында олар өздеріне ешбір түрде тиесілі емес әрі өздері қолданбауға тиіс билікті иеленіп алды. Ұлы Ұстаз былай дейді: “Мен аударамын, аударамын, аударамын”. Батл-Крикте адамдар: “Иеміздің ғибадатханасы, Иеміздің ғибадатханасы — бізбіз”,— дейді, бірақ олар кәдімгі отты қолданып жүр. Олардың жүректері Құдайдың рақымымен жібітіліп, мойынсұндырылмаған». Manuscript Releases, 13-том, 222.